

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 1. X aastakäik

1. jaanuaril 1935

Ilmub kaks korda kuus

Tellijahind:		Toimetus ja talitus:	Kuulutuste hinnad:
Aastas . . .	kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20	1/1 lhk. kr. 30.00
Poolaastas . . .	" 1.50	Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:	1/2 " " 16.50
Välismaale . . .	" 5.00	Igal äripäeval 12—2 p. l.	1/4 " " 10.00
Poolaastas . . .	" 3.00		Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Uueks aastaks. Alkoholimüügi seaduse eelnõu. Maksustamisküsimusi. Kaubanduse ja tööstuse statistika. Äride register. Abieluvaranduse lahutamise lepinguld. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Toiduainete turg. Välisborsid. Kaubahindu. Väärtpaberite kursid Tallinna börsil. Tallinna fondibörsi kursisedel.

Uueks aastaks.

JOAKIM PUHK, Kaubandus-tööstuskoja juhatuse esimees.

On üldine soov, et homme päev oleks parem tänasest ja algav aasta õnnelikum möödunud.

See soov, olgugi et ta sageli jääb ainult vagaks sooviks, on õigustatud ja põhjendatud eriti majanduselu kriisiaegadel. Raske luupainajana on lasunud majanduslik kriis peaaegu kõigi riikide majanduselu avaldusil, ja ka meie kodumaa majandus pole sellest surutisest jäänud vabaks. Seepärast ei oleks vist küll otsekohesemat ja tõsisemat uue aasta õnnesoovi, kui et kriis, mis näitab küll juba languse tunnuseid, algaval aastal kaoks.

Tööd ja teenistust kodanikele, on esimene hüüd, mis kõlab praegu üle kõigi maade. Tööpuuduse kõrvaldamispiidmises ei saa ka meie talitada teisiti kui seda tehakse teistes riikides. Kodumaa tööstuse edendamine ja tema kaitsmine — muidugi mõistlikes piirides, — peaks olema meie kõigi ühiseks püüdeks. Selle kaudu võimaldame tööd ja leiba laialistele hulka-dele, kindlustame ka ärilise tegevuse enda kohalikule kaupmehele.

Ekslik oleks aga arvamine, nagu tuleks kaubandust takistada tööstuse huvides. Tööstus on valmistaja, kaubandus on tööstuse saaduste levitaja. Mõlemad on ühevõrra kasulikud lülid meie rahvamajanduses. Üks täiendab teist. Aga veel rohkem: majanduslikku labikäimist välismaadega ei saa me kunagi suruda päris kitsastesse raamidesse, paratamatult peame nendega majanduslikus labikäimises seisma nii praegu kui ka tulevikus. Selles seisabki kaupmehe suurim ja kultuurseim ülesanne. Loodame, et algav aasta kasvatab ka arusaamist kaubanduse tähtsusest ja viib unustusvalda need takistused, mis möödunud aastad meie kaubandusele on teinud tema vabaduse piiramiseks.

Meie kaubalaevastik on kannud, ja kannab praegu, Eesti rahvuslippu kaugeimaisse maailma nurkadesse. Ei oleks loomulikum, kui et meie laevastiku arendamisele pandaks täit rõhku ja teda soodustataks talle väärse osas.

Meie rahvamajanduse tõus kõigil aladel peaks olema meie kõigi üldine soov uueks aastaks.

Kandku see soov ja sõbralik ühine koostöö meid kogu algava aasta ja olgu homme päev parem tänasest nii Eesti riigile, tema kodanikele ja rahvamajandusele.

Alkoholimüügi seaduse eelnõu.

Ministeeriumi poolt on koostatud alkoholimüügi seaduse eelnõu, mis ka Kaubandus-tööstuskojale on saadetud tutvumiseks ja seisukoha võtmiseks.

Mainitud seaduse kava on võrdlemisi õnnelikult koostatud. Mitmeid seni maksvusel olevaid kitsendusi, mis tekitasid riigile kahju ja kodanikes pahameelt, kavatakse uus seadus kaotada. Seepärast on ta üldiselt vastuvõetav, kuigi mõne üksiku pragraafi kohta tuleb teha märkeid.

Seaduse eelnõu kohta annab kokkuvõtliku pildiva tema seletuskirja üldosa, mis lausub järgmist:

Praeguse Piirituse ja alkoholiste jookide müügi seadus maksab alates 20. maist 1927. a. (R. T. 50 — 1927) ja on suuremalt osalt maailmasõja eel maksnud Vene Aktsiisiseaduse (VSK V k. — Aktsiisisead. § 556—633) teisend.

Alates 1926. aastast maksab meil põhimõtteliselt alkoholiste jookide vabamüügi süsteem järgmistele kitsendustega: 1) Omavalitsustel oli õigus nii rahvahäätuse teel kui ka volikogude otsusel keelda alkoholiste jookide müüki oma piirides täieliselt. See keeluõigus kaotati aga riigivanema dekreediga 18. juunist 1934. a. (R. T. 54 — 1934). 2) Alkoholiste jookide müügiks nii kauplustest kui ka trahteritest on nõutav maksudevalitsuse luba, mis antakse välja kolme-aastasiks ajajärku-deks. Pealeselle oli nõutav veel: trahteriäride avamiseks — kohaliku omavalitsuse volikogu nõusolek (uue seaduse järgi vaid arvamine), muude kaupluste avamiseks — politseivalitsuse nõusolek. 3) Alkoholiste jookide müük, ka õllemüük maakauplustes, pidi sündima vähemalt 2. järgu äritunnistusega. Nüüd on see lubatud ka 3. järgu äritunnistusega. 4) Trahteriäridele seaduses ettenähtud kauplemise tunniaega võisid omavalitsused piirata, missugune õigus aga kaotati 18. juuni 1934. a. dekreediga. 5) Kohtulik karistus ükskõik missuguse alkoholimüügi seaduse või määruse rikkumise eest võtab süüdlaselt kaheks aastaks õiguse alkoholiste jookidega kaubelda. 6) Alkoholiste jookide müügi-asutused kuuluvad patendimaksu alla, mis müügi viisi, jookide liigi ja kaupluse asukoha järgi kõigub 20 ja 300 krooni vahel aastas. 7) Pealeselle kuuluvad trahteriärid, arvatud välja kaitseväge ja kaitseliidu kodud, võrdlemisi kõrge trahterimaksu alla, mis üle riigi 1931. a. moodustas ümarguselt 800.000 krooni. Nii näit, tuli Tallinnas keskmiselt ühe alkoholita trahteriäri kohta 200 kr., ühe alkoholiga trahteriäri kohta aga 4.000 kr. trahterimaksu aastas. Selle tagajärjel on söökide ja jookide hinnad trahteri-

ärides keskmiselt 50 kuni 100% kallimad kui kauplustes.

Viimaseil aastail on majanduslik kriis pääsnud sügavalt mõjule, rahva ostujõud on langenud, monopolipiirituse ja -viina tarvitamine on võr-ra vähenenud ja rahvas on siirdunud salaviina valmistamisele ja tarvitamisele. Alles 1934. a. on jälle märgata piirituse ja viinamüügi tõusu. Salaviina valmistamine on viimaseil aastail tugevasti levinud. Ka karskusriikide alkoholipoliitika on sündinud suur murrang, sest Soome ja Põhja-Ameerika Ühendriigid on loobunud keelustustest.

Arvestades neid asjaolusid leiti, et maksivad kitsendused alkoholimüügi alal ei ole senisel määral enam millegagi põhjendatud ja soodustavad vaid salakaubitsemist. Soome, Skandinaavia ja Ameerika Ühendriikide, samuti ka meie omaaegsed alkoholimüügi kitsendused on näidanud selgesti, et nendega ei saa alkoholi tarvitamist suruda maha. Eriti puudub mõte kitsendada praegusel ajal niisuguste nõrkade jookide müüki, nagu seda on õlu ja vein, liiatigi kui see sünnib kauplustest ainult väljaviimiseks. Kahtlemata osutub alkoholiste jookide legaalseste müügikohtade võrgu tihendamine peale hinnaalanduse ainsaks mõjuvaks abinõuks salapiirituse ja salakaubanduse vastu võitlemisel.

Peale salakauba väljatõrjumise on veini- ja õllemüügi võrgu laiendamisel saneeriv mõju ka meie odra- ja marjakasvatusele, sest kodumaa veini ja õlle tarvitamise tõusuga tõuseb ka nende toorainete tarvitamine.

Neil põhjusil anti riigivanema poolt 18. juunil 1934. a. dekreedina piirituse ja alkoholiste jookide müügi seaduse muutmise ja täiendamise seadus (R. T. 54 — 1934), mille tähtsaimad muudatused on järgmised:

1) PMS § 12 ja 13 kaotamine, millega kaotati kohalike omavalitsuste volikogude ja kohaliku rahvahäätuse teel õigus panna maksma territoriaalset alkoholimüügi keeldu.

Fiskusele olid keelupiirkonnad eriti kahjulikud, sest legaalse alkoholimüügi asemel levib seal hõlpsamini salamüük. Ka ei takista üksikute valdade karskeks muutmise veel alkoholi tarvitamise kaotamist, sest meie vallad on nii väikesed, et viina saab kergesti kätte ka naabervallast. On teada, et volikogud sageli liig kergel käel ja silmapilgul mõjul otsustasid panna maksma alkoholimüügi keelde. Nii on koguni kohaliku rahva algatusel rahvahäätusele pandud 6 juhtumist 4

juhtumil keeluettepanek kukkunud labi. On selge, et volikogus ei peegeldu igakord kohaliku rahva enamuse tahe, sest volikogude liikmed ei ole valitud selle järele, kuidas nad suhtuvad alkoholi müügi küsimusse. 50 vallas, kus alkoholimüügi keeld oli maksmas, toimus see nendest ainult 1 vallas rahvahääletuse teel. Pealeselle oli veel 10 vallas volikogude poolt pandud maksma müügi keeld, mis aga samade volikogude poolt 1933. a. jälle tühistati. Umbes 12% vabariigi pindalast maksis vallavolikogude poolt maksmapandud keeluõigus.

See vaid soodustas neis valdades salaviinamüügi ja rannäärseis keeluvaldades ja saaril isegi kontrabandi-piirituse sissevedu.

Ühes keeluõiguse kaotamisega tühistati ülalnimetatud seadusega ka kõik selle keeluõiguse põhjal seni tehtud keeluotsused.

2) Trahteriäride tegutsemisaja (kauplemise tunniaja) pikendamine öörestoranide lubamise naol ja pidude puhul ja müügiaja täpne reguleerimine seadusega, kusjuures kaotati kohalike omavalitsuste volikogude õigus sel alal kitsendusi panna maksma. See osutus tarviliseks, kuna tegelik elu sel alal seaduse eeskirjadest läks tunduvalt lahku ja seadus ja määrused mõnedel juhtumel tegid mõttetult kitsendusi.

3) Alkoholi tarvitamise suhtes kitsenduste maksmapanemine seltside, ühingute ja klubide ruumides sel teel, et seal keeldakse alkoholiste jookide hoidmine ja tarvitamine, kui puudub vastav müügiluba. Sellest keelust on majandusministeeriumile kokkuleppel siseministeeriumiga nähtud ette erandite tegemise võimalused.

Viimaseil aastail on tekkinud rida kinniseid klubisid ja seltse, missuguste liikmed tarvitavad seltsi või klubi ruumides näiliselt küll oma poolt kaasa toodud, tegelikult aga seal müüdavaid alkoholiseid jooke. Sageli on sellased klubid asutatud vaid selleks, et kaubelda alkoholiste jookidega, hiilides mööda riigi- ja kogukonnamaksudest. Kuna taolisid klubides alkoholiseid jooke müüakse odavamalt kui seaduslikult tegutsevais

restoranides, siis leiavad nad ka rohkem poolehoidu. Niisuguste klubide tegutsemine on aga riigile ja omavalitsustele äärmiselt kahjulik, sest nad ei maksa omavalitsustele trahterimaksu ega riigile ari- ja tulumaksu, pealegi vähenevad nende tegutsemise tõttu restoranide labikaigud ja olakse sunnitud vahendama restoranide ja einelaudade ari-, tulu- ja trahterimakse. Samuti on niisuguseis avalikule järelevalvele mittealluvais asutustes kerge müüa salakaupa.

4) Pidudel ja naitusil ka viinamüügi võimaldamine, kuna seni seal oli lubatav ainult veinija õlle müük. Tegelik elu näitab, et pidudel peaaegu alati tarvitatakse viina, mida seal salamüüjad levitavad. Pidades silmas, et sellega julgeolek ja avalik kord ei satu suuremasse hädaohtu kui praegu ja et viinamüügi trahteriärides peod on harilikeks nahtusiks, leiti otstarbekohaseks tege-lik olukord legaliseerida.

Samuti on võimaldatud viinamüük raudteejaa- made ja rannasõidulaevade einelaudades, kuna selle keelamiseks erilisi motiive ei olnud.

Siinjuures olgu tähendatud, et loaandjal on alati võimalik loa andmisest keelduda, kui selleks on olemas põhjendused.

Uus seaduse eelnõu võrreldes 18. juuni dekreediga (R. T. 54 — 1934) muudetud PMS-ga enam sisuliselt põhimõttelisi ega suuri muudatusi ei tee, vaid ainult redigeerib normid ajakohasemalt, täiendades neid puhttehniliste ja juriidiliselt selgitavate eeskirjadega praktilise kohaselt ja kõrvaldades tähelepanud seadustehnilisi puudusi.

Ühtlasi moodustab uus seaduse eelnõu ühe osa üldisest maksuseaduste reformist aktsiisi ja piiritusemonopoli alal, mis praegu on teoksil.

Vastavalt maksu- ja monopoliseaduste reformi põhimõttele ja süsteemile on käesolevast seaduse eelnõust jäetud välja need eeskirjad, mis oma iseloomult ja sisult kuuluvad aktsiisimaksu ja piiritusemonopoli seadusisse, nagu eeskirjad monopolipiirituse ja viinamüügi teostamise, nende hindade määramise j. m. kohta.

Maksustamisküsimusi.

Ärimees N. N., omades kaupluse kõrval ka vähe- ma tööstusettevõtte, oli oma töökojas vastavate lepingute põhjal üürinud üksikuile töölistele platse, misjuures üürnikud maksid platsi kasutamise, tarvitatud elektri ja gaasi eest teatud tasu, omandades sellega õiguse töötada igale tellijale ka välispool N. N. äri.

Ärimees, olles arvamises, et nimetatud töölis- ed on sellega iseseisvad ettevõtjad, kes töötavad endi riisikol, — ei omandanud äritunnistust vastavalt töökojas asuvate tööliste arvule. Selle eest mak- suinspektor trahvis teda ja sundis lunastama vas- tava kõrgema järgu äritunnistuse.

N. N. kaebas maksupeakomiteele. Viimane jät-

tis kaebuse tagajärjeta. Edasikaebusel läks asi riigikohtusse, kus kaebaja volinik palus maksupeakomitee otsuse tühistada järgmisil põhjusil:

Asja otsustades olevat maksupeakomitee jätnud täiesti arvesse võtmata tema poolt esitatud lepingud, mis olevat olnud esitatud selleks, et tõestada, et tema volitaja töökojas töötanud oma arvel ja riisikol iseseisvad ettevõtjad, kes üürinud tema volitajalt tootamiseks vastava ruumi ning kes tema volitajale ka tarvitatud gaasi ja elektri eest olnud kohustatud maksma tasu, samuti ka platsi eest. Need iseseisvad ettevõtjad töötanud nii tema volitajale kui ka välispoole. Otsemaksude seaduse § 468 olevat jutt neist töölistest kes ei tööta omal arvel ja riisikol, mispärast maksupeakomitee oleks pidanud kaaluma küsimust, kas need võtke tarvis välispool töötavad, samuti meistrid, alamad teenijad tööde lähemaks järelevalveks ja alatised töölised materjalide laialiveoks tööstusasutuse piirides; selle juures loetakse töölised alla 17 aasta ja üle 50 aasta kaks ühe ette. Tööliste arvele ei võeta ajutisi töölisi, kes on ametis kütte-

Riigikohus leidis, et N. N. volitaja kaebus tuleb jätta tagajärjeta järgmisil põhjusil:

Otsemaksude seaduse § 468 järgi neil juhtumel, kui tööstusettevõtete põhiarimaksu alla panemine toimub tööliste arvu järgi, võetakse tööliste arvesse kõik töölised ilma erandita mõlemalt poolt palkamise viisist hoolimata niihästi peaaasutuses, kõigis abitöökodades kui ka ettevõtte tarvis välispool töötavad, samuti meistrid, alamad teenijad tööde lähemaks järelevalveks ja alatised töölised materjalide laialiveoks tööstusasutuse piirides; selle juures loetakse töölised alla 17 aasta ja üle 50 aasta kaks ühe ette. Tööliste arvele ei võeta ajutisi töölisi, kes on ametis kütte-

ainete valmistamisega, või nende ja produktsiooni materjalide tööstusasutusse kohale toimetamisega ning temast valmistoodete ja jätiste välja-veoga, samuti ka ajutiseks ehitus- ja remondi-töödeks palgatud töölisi.

Nagu asjatoimetusest nähtub, on N. N.-il töökoja, kus töökoja omaniku seletuse järgi 1932. a. on olnud kaks töolist ja jooksupoiss kuutasu alusel ja neli töolist tükitöö alusel eriliste lepingute põhjal kui iseseisvad ettevõtjad ja 1933. a. kaks töolist ja üks jooksupoiss kuutasu alusel ja viis töolist tükitöö alusel eriliste lepingute põhjal kui iseseisvad ettevõtjad, mispärast tema ettevõtte jaoks olevat küllalt 8. järgu tööstuslikust äritunnistusest.

Arvesse võttes eeltoodud OMS § 468 selget teksti ei ole mingit põhjust neid kaebaja töökojas töötavaid töölisi, kel on sõlmitud erilised lepingud töötamiseks tema töökojas, mis lasevad paista, nagu oleksid nad iseseisvad ettevõtted, arvata välja tema tööliste hulgast põhiarimaksustamisel, sest tegelikult töötasid nad kaebaja volitaja ettevõttes, aga mitte oma ettevõttes, saades tasu ettevõtte omanikult tehtud töö pealt tükitöö alusel, mispärast maksupeakomitee täiesti õieti tähendab kaevatud otsuses, et kõne all olevaid töölisi tuleb lugeda N. N.-i töölisteks, sest kui juba välispool töötavad töölised OMS § 468 järgi loetakse ettevõtte töölisteks, siis seda enam tuleb lugeda ettevõtte töölisteks need töölised, kes töötavad tööandja ruumides (ettevõttes).

Sellepärast riigikohus otsustas: N. N. kaebus jätta tagajärjeta.

Kaubanduse ja tööstuse statistika.

Kaubanduslikud ettevõtted 1933. a. ärialade järgi.

Vaadeldes toiduainetekaupluste (mille all mõistame: pagari- ja kondiitriärid, liha-, vorsti- ja kalakauplused, piima- ja piimasaadustekauplused, kolonaaal-, toiduainete- ja puuviljakauplused mitmesuguste jookide müügiga, viina- ja piiritusekauplused, õllekauplused, jookidekauplused, tubakakauplused) tihedust linnades (diagramm nr. 13) näeme, et kõige harvemini on kauplusi Nõmmel, nimelt tuli seal iga 128 inimese peale üks toiduainetekauplus, sellele järgneb Tallinn 124 inimesega, siis Narva 113, Tõrva 100, kuna järgnevais linnades tuleb juba iga kaupluse peale alla 100 inimese. Tihedaim on toiduainetekaupluste võrk aga Petseris, Rakveres ja Paldiskis — neis tuleb

iga toiduainetekaupluse peale vastavalt 68, 65 ja 45 inimest.

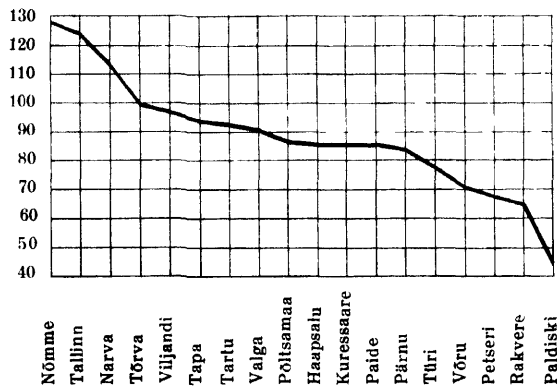
Keskmiselt aga langeb linnades iga toiduainetekauplusele 103 isikut. See arv juba näitab, et meil on toiduainetekaupluste võrk linnades liigi tihe, pealegi turgudel kaubeldakse samuti kõigi toiduainetega, mis tingib, et toiduainetekaupluste läbimüügid kujunevad väikesiks, mis ei võimalda toiduainetekaupluste arengut.

Võrreldes toiduainetekaupluste tihedust aleveis (diagramm nr. 14) näeme, et kõige harvemini on kauplusi Sindis, kus on iga 425 inimese peale üks toiduainetekauplus. Sellele järgneb Kärkla 363 inimesega, siis Mõisaküla 222, Kallaste 161,

Kunda 155, Jõhvi 102, kuna järgnevais aleveis langeb igale kauplusele juba alla 100 inimese. Tihedaim on aga kaupluste võrk Elva, Jõgeva ja Antsla aleveis — neis tuleb iga kaupluse peale vastavalt 62, 60 ja 60 inimest.

(Diagramm nr. 13.)

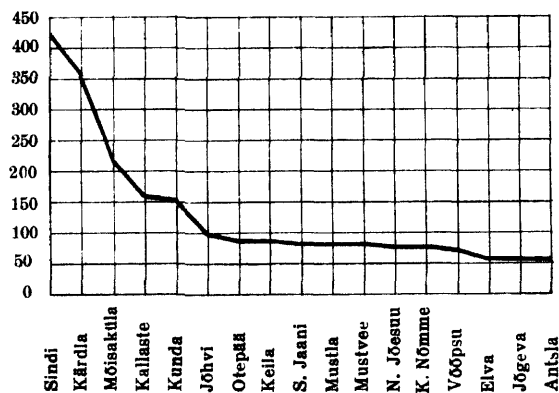
Iga toiduainetekaupluse peale tuleb inimesi linnades.

Vaadeldes toiduainetekaupluste tihedust maakondades, välja arvatud linnad ja alevid (diagramm nr. 15) näeme, et kõige harvemini on kauplusi Petserimaal, kus iga 817 inimese peale tuleb üks toiduainetekauplus. Sellele järgneb Saaremaa 767 inimesega, siis Viljandimaa 586,

(Diagramm nr. 14.)

Iga toiduainetekaupluse peale tuleb inimesi aleveis.

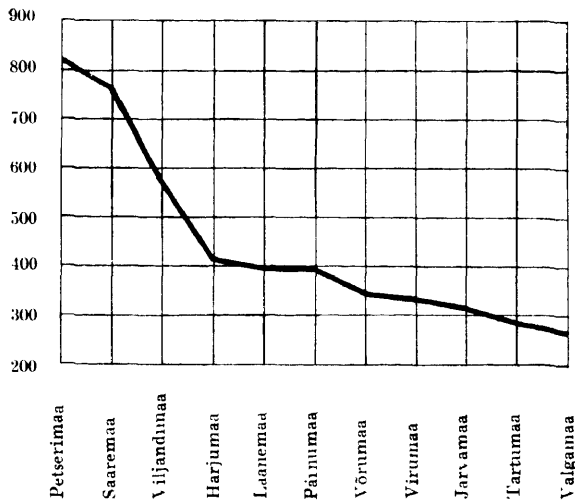

Harjumaa 406, Läänemaa 402, kuna järgnevais maakondades igale toiduainetekauplusele langeb juba alla 350 inimese. Tihedaimini on maakondadest võrgustatud Tartu- ja Valgamaa — neis tuleb iga toiduainetekaupluse peale vastavalt 294 ja 269 inimest.

Peab aga tähendama, et maakondades puht-toiduainetekauplusi üld-toiduainetekaupluste gru-

(Diagramm nr. 15.)

Iga toiduainetekaupluse peale tuleb inimesi maakondades.

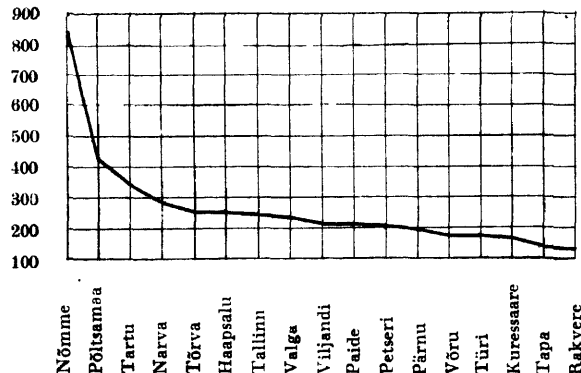

pist on umbes 25%, kuna ülejäänud 75% on segakauplused ühes toiduainete müügiga.

Keskmiselt aga langeb maakondades igale toiduainetekauplusele 358 inimest. See arv näitab, et maakondades on toiduainetekaupluste võrk palju harvem kui linnades (linnades 103 inimest igale kauplusele), mis on seletatav sellega, et maal põllumees produtseerib väga palju ise oma

(Diagramm nr. 16.)

Iga riide-, kehakatte-, pudu-, jalanõude- ja nahakaupluse peale tuleb inimesi linnades.

tarbeks ja ainult koloniaalkaubad ostab maakauplusest või sagedamini alevist või linnast, kus väljavalik suurem.

Teise suurema grupi kaubanduslikest ettevõttest moodustavad riide-, kehakatte-, pudu-, jala-

Riide-, kehakatte-, pudu-,

№ №	Kaupluste liik	Harjumaa					Tartumaa					Virumaa					Pärnumaa											
		Tallinn	Nõmme	Paidiski	Kella	Maakond	Kokku	Tartu	Jõgeva	Kallaste	Elva	Mustvee	Otepää	Maakond	Kokku	Narva	Rakvere	Jõhvi	Kunda	N-Jõesuu	Maakond	Kokku	Pärnu	Kil-Nõmme	Mõisakülla	Sindi	Maakond	Kokku
1	Jalanõudekauplused	75	2	—	1	1	79	27	2	—	—	2	2	1	34	17	11	2	—	1	1	32	14	1	—	—	2	17
2	Kalapüügiriistadekaupl.	6	—	—	—	—	6	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Kaltsukauplused	1	—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1
4	Karusnahakauplused	10	—	—	—	—	10	5	—	—	—	—	—	—	5	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1
5	Kootud esemete, lõnga- ja niidikauplused	19	—	—	—	—	19	6	—	—	—	1	—	—	7	2	—	—	—	—	—	2	2	—	—	1	3	
6	Käsitöökauplused	11	—	—	—	—	11	4	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	5
7	Köie- ja nõõrikauplused	4	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	1	1	3	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	13
8	Kübara- ja mütsikaupl.	51	1	—	—	—	52	23	—	—	1	—	—	—	24	10	11	—	—	—	—	21	11	—	—	2	17	
9	Manufaktuurkauplused	77	2	—	—	1	80	10	1	1	1	1	1	1	16	10	16	2	—	—	—	28	17	2	1	—	20	
10	Moäärid	29	—	—	—	—	29	5	—	—	—	—	—	—	5	4	1	—	—	—	—	5	3	—	—	—	3	
11	Naha- ja nahakaupade- kauplused	35	3	—	1	—	39	20	2	—	1	3	—	—	26	7	6	2	—	—	2	17	14	4	—	—	18	
12	Pesukauplused	25	—	—	—	—	25	3	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	1	
13	Pudukauplused	158	10	—	2	2	172	38	—	1	3	1	2	—	45	22	18	2	—	3	2	47	24	1	—	13	38	
14	Sadulsepatöödekaupl.	1	—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15	Valmisriieteärid	46	—	—	—	—	46	16	—	—	—	—	—	—	16	6	6	—	—	—	—	12	6	—	—	—	6	
		548	18	—	4	4	574	167	5	1	2	8	8	4	195	82	73	9	—	4	5	173	100	8	1	—	18	127

nõude- ja nahakauplused. Sellesse gruppi kuuluvad riidekauplused, pudu-, pesu- ja moekauplused, jalanõudekauplused, naha-, karusnaha- ja sadulsepatöödekauplused, valmisriietekauplused, kübara- ja mütsikauplused, köie- ja nõõrikauplused, kalapüügiriistade-kauplused, kaltsukauplused, kootud esemete ja lõngakauplused.

Sellesse gruppi kuulub 1388 kauplust või 14,2% üldkaubanduslikest ettevõttest. Neist asub linnades 1251 ja maal 137 kauplust.

Seega langeb linnadele 90,1% ja maale, kaasa arvatud alevid, 9,9%.

Eelpool toodud tabel (1) näitab ük-

sikasjaliselt sellesse gruppi kuuluvate kaupluste arvu igas linnas, alevis ja maakonnas.

Selle grupi ettevõtteid vaatame ainult linnades, sest alevis ja maal asub neid liig vähe ja nende mõju peegeldub selle tõttu ainult linnade arvudes.

Kõige harvemini on neid ettevõtteid (diagramm n.r. 16) Nõmmel, nimelt tuli seal iga 837 inimese kohta üks kaubanduslik ettevõtte; sellele järgnes Põltsamaa 434 inimesega, siis Tartu 353, kuna järgnevais linnades iga riide-, kehakatte-, pudu-, jalanõude- ja nahakaupluse peale tuli juba alla 300 inimese. Tihedaim oli

Metallesemete

Nr. nr.	Kaupluste liik	Harjumaa					Tartumaa					Virumaa					Pärnumaa											
		Tallinn	Nõmme	Paidiski	Kella	Maakond	Kokku	Tartu	Jõgeva	Kallaste	Elva	Mustvee	Otepää	Maakond	Kokku	Narva	Rakvere	Jõhvi	Kunda	N-Jõesuu	Maakond	Kokku	Pärnu	K-Nõmme	Mõisakülla	Sindi	Maakond	Kokku
1	Elektritarveteärid	17	1	—	—	—	18	12	—	—	—	—	—	—	12	3	—	—	—	—	—	3	5	—	—	—	—	5
2	Kella- ja kullasepaärid	31	—	—	—	—	31	15	1	—	—	—	—	—	16	6	5	—	—	—	2	13	5	1	—	—	6	
3	Laskeriistade ja jahitarvete kpl.	3	—	—	—	—	3	6	—	—	—	—	—	—	6	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	
4	Metallkaupade ja mitmesuguste tööriistade kpl.	45	2	—	—	—	47	23	1	—	—	1	—	—	25	4	5	—	—	—	—	9	7	—	—	—	7	
5	Masinate ja sõiduriistade ärid	31	2	—	—	—	33	11	—	—	—	—	—	—	11	2	8	—	—	—	—	10	14	—	—	1	15	
6	Optika- ja arstiriistade kauplused	11	—	—	—	—	11	8	—	—	—	—	—	—	8	1	1	—	—	—	—	2	2	—	—	—	2	
7	Päevapilditarvete kauplused	6	—	—	—	—	6	3	—	—	—	—	—	—	3	1	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—	1	
8	Sporditarvete ärid	3	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
		147	5	—	—	—	152	80	2	—	—	1	—	—	83	18	21	—	—	—	—	24	35	1	—	—	1	37

jalanõude- ja nahakauplused.

Viljandi	Viljandimaa					Valgamaa				Läänemaa				Saaremaa			Võrumaa			Petserimaa			Järvamaa				Linn	Maa	Kokku				
	Põltsamaa	S.-Jaani	Mustla	Maakond	Kokku	Valga	Tõrva	Maakond	Kokku	Haapsalu	Kärdla	Maakond	Kokku	Kuressaare	Maakond	Kokku	Võru	Anisla	Võõpsu	Maakond	Kokku	Petsen	Maakond	Kokku	Paide	Tapa				Türi	Maakond	Kokku	
10	1	1			12	7	1		8	5		1		6	3		3	4	2		6	1		1	3	5	6		14	192	20	212	
						2			2																				7		7		
																													9		9		
																													16	1	17		
					2																									31	2	33	
						2			2																				21		21		
						2			2																				12		12		
6					6	4	2		6	1				1	3		3	1	1		2	1		1	2	4	1	7	132	4	136		
7	1				8	7	3		10	3	1	1		5	6		6	8	1	2	11	7	1	8	4	4	3	11	185	18	203		
2					4	2	1		3								3				3				1	1		2	52	2	54		
10	2		1		13	7	1		8	2		1		3	3		3	4	1	1	1	7	4		4	3	2	3	2	10	126	22	148
11					1	1			1	1				1	1		1									1		1	36		36		
11	2				38	11	2		13	6	1	1		8	5		5	8			4	12	7	3	10	1	6	3	2	12	332	68	400
4					4	1			1						5		5	1			1				1	3		4	95		95		
53	6	1	1	27	88	44	10		54	18	2	4		24	26		26	29	5	3	5	42	20	4	24	15	26	16	4	61	1251	137	1388

aga ettevõtete võrk kuressaare, Tapa ja Rakvere linnades — neis tuli iga ettevõtte peale vastavalt 172, 144 ja 137 nimest Paldiskis polnud uhtki sarnast ettevõtet Keskmiselt langes linnades iga sellase kaubandusliku ettevõtte peale 258 nimest, üle maa 812 nimest. Need arvud näitavad, et rüde-, kehakatte-, pudu-, jalanõude- ja nahakaupluste võrk linnades, kaasa arvatud ka maakonnad, on kullaldaselt tihe, et rahuldada vähimaidki ostjaskonna nõudeid. Pealegi nende esemetega kaubeldakse laatadel, ligi 1000 laata peetakse aastas, ja pealeselle osaliselt veel turgedel.

Metallesemetekaupluste gruppi kuuluvad raua-, metallkaupade, masinate, autode ja nende osade kauplused, laskernstade ja jahitarvetekauplused, optika-, arstiristade- ja fototarvetekauplused, sporditarvetekauplused, õmblus-, arve- ja kirjutusmasinate, jalgrataste ja nende osade kauplused, kella- ja kullasepaarid, elektritarvetekauplused ning vanarauakauplused

Sellesse gruppi kuulub 392 kauplust või 4% kaubanduslikest ettevõtetest. Neist asub linnades 382 ja maal ainult 10 kauplust.

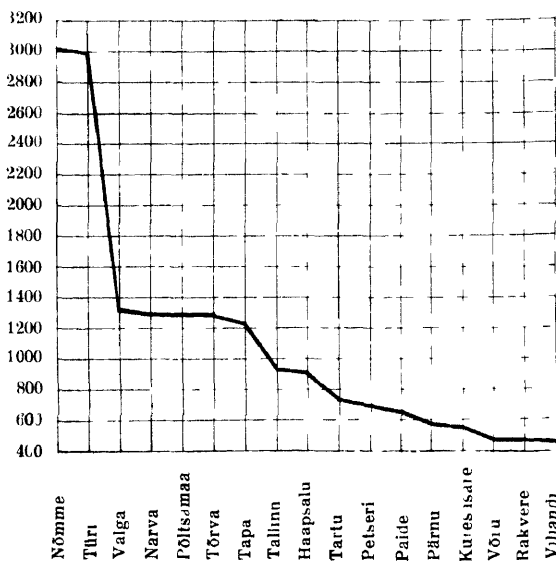
Allpool toodud tabel (2) näitab uk-

kauplused.

Viljandi	Viljandimaa					Valgamaa				Läänemaa				Saaremaa			Võrumaa			Petserimaa			Järvamaa				Linn	Maa	Kokku			
	Põltsamaa	S.-Jaani	Mustla	Maakond	Kokku	Valga	Tõrva	Maakond	Kokku	Haapsalu	Kärdla	Maakond	Kokku	Kuressaare	Maakond	Kokku	Võru	Anisla	Võõpsu	Maakond	Kokku	Petsen	Maakond	Kokku	Paide	Tapa				Türi	Maakond	Kokku
4					4	1	1		2					1		1	1				1					1			1	47		47
5	2				7	5			5	2				2	2		2	4			4	2			2	1	1	1	3	87	4	91
1		1			2																				1				13	1	14	
4					4				2		1	3	2	2	4						4	3			3	2			2	103	3	106
7		1			8	2	1		3	1			1	2		2	2				2	1			1	1	1		2	86	2	88
1					1								1			1													25		25	
2					2																								14		14	
1					1																								7		7	
25	2	2			29	8	2		10	5		1	6	8		8	11				11	6			6	5	3	1	9	382	10	392

(Diagramm nr. 17.)

Iga metallesemetekaupluse peale tuleb inimesi linnades.

sikasjaliselt sellesse gruppi kuuluvate kaupluste arvu igas linnas, alevis ja maakonnas.

Sellesse gruppi kuuluvad kauplused asuvad 97,4% linnades, sellepärast vaatleme neid ainult linnade seisukohalt.

Kõige harvemini on nende ettevõtete võrk (diagramm nr. 17) Nõmmel, nimelt tuli seal iga 3021 inimese peale üks sellane kaubanduslik ettevõtte. Sellele järgnes Türi 2903 inimesega, siis Valga 1355, Narva 1306, Põltsamaa 1304, kuna järgnevas linnades iga metallesemetekaupluse peale tuli juba alla 1300 inimese. Tihedaim oli aga ettevõtete võrk Võru, Rakvere ja Viljandi linnades — neis tuli iga ettevõtte peale vastavalt 485, 477 ja 472 inimest. Paldiskis aga polnud uhtki sellast spetsiaalkauplust. Keskmiselt aga langes linnades iga metallesemetekaupluse peale 846 inimest, üle maa vastavalt 2874 inimest.

Need arvud näitavad jalgeli, et metallesemetekaupluste võrk on üle maa küllaldaselt tihe, et rahuldada iga maanurka tarviliiste metallesemete-ga. (Järgneb.)

Äride register detsembrikuu esimesel poolel.

Registreeritud firmad:

1. Meta Adler, Rakvere, Tallinna 9, jalanoodekauplus.
2. Julius Antonov, Tartu, Linda 15, toiduainete ja piimakauplus.
3. Kohvik-söögisaal Aleksandra Buxhoevden, Haapsalu, Poska pst. 4.
4. Arnold Eber, kohvitööstus „Fortuna“, Tartu, Lao 47.
5. Aleksander Edelkind, Tartu, Riia 15—3, pealishatööstus.
6. Eduard Eller, Avanduse v., segakauplus.
7. Valter Geelhaar, Rakvere, Pikk 25, koolitarvetekpl.
8. Nööbitööstus „Ent“ B. Genss ja D. Pasternak, Tartu, Tähtvere 17, täisühing, täisosanikud Beile Genss ja Daved Pasternak, osakapital Kr. 4.000,—.
9. Oskar Herm, Tallinn, S. Pärnu mnt. 32-b, lihakauplus.
10. Elmire Jansikene, Tallinn, Israeli 21, toiduainete- ja piimakauplus.
11. Aleksei Jõgi, Tallinn, S. Tatari 44, toiduainete- ja piimakpl.
12. Jaan Kirs, Mustjala v., jahu- ja saeveski.
13. Villem Kleemann, Tallinn, Valli 2, pudukauplus.
14. Sergei Koosler, Tallinn, Lubja 5, toiduainetekauplus.
15. Anna Krall, Tallinn, Luha 33, lihakpl.
16. Elisabeth Kroon, Tartu, Kivi 4—1, pealishaha- ja jalanõudekauplus, prokurist Jaak Tankson.
17. Voldemar Kübar, Vilo v., Jugo küla, jahuveski.
18. Anna Leitlof, Pärnu, Vingi 17, toiduainetekauplus.
19. Tuubitööstus Artur A. Linholm, Tallinn, V. Kalamaja 32.
20. Viktor Matson, Tallinn, V. Posti 6—4-a, kindlustusseltsi agentuur (Põhja-Saksa kindlustusseltsi esindus).
21. Pansion Elsbet Michelson, Kuressaare, Allee 1.
22. Pildiraamimise ja klaasimisetöökoda „Energia“, Friido Mõistlik, Tallinn, S. Tartu 17.
23. Aleksander Nuija, Aakre v. (äripidaja elukoht Tartu, Katariina 13) ehitusettevõtte.
24. Irina Oesterblad, Tallinn, Narva mnt. 47, pudukauplus.
25. Georg Orav, Tallinn, Lai 46—3, õunaladu.

26. Lydia Ottas, Tartu, Kuperjanovi 38, toiduainetekauplus.
27. Rudolf Peedo, Tallinn, Apteegi 9, juuksetööstus.
28. Leontine Pertel, Tartu, Uueturu 24, vanakraamikauplus.
29. Osvald Päia „Uku“, Haljala v., Avido k., siirupi- ja tärkliisvabrik.
30. Pauline Rattasep, Tartu, Narva 123, pagari- ja kondiitriäri.
31. Ado Roosiorg, õlleladu, Lihula as.
32. Edmund Rosenfeldt, Mäetaguse v., Pagari metsk., metsatööstus.
33. E. Sacharias & H. Böttker, speditsoon, import, eksport, Tallinn, Valli 10, täisühing, täisosanikud Eugen Sacharias ja Hans Böttker, osakapital Kr. 5.000.—.
34. Jaan Simmul, Rõuge v., Rõuge al., segakauplus.
35. Evdokia Strandell, Voka v., Toila, segakauplus.
36. August Torop — kompvekitööstus „Murrang“, Võru, Kreutzwaldi 31.
37. Sinaida Trschnevsky, Tallinn, Müürivahe 28, kellasepäiri.
38. Mihkel Tudelepp, Aakre v., segakauplus.
39. Mihkel Tui, Nõmme, Õie 54, toiduainete- ja piimakauplus.
40. Linda Uffert, Kuigatsi v., Puka al., talurahvatarvetekauplus.
41. Elfriede Valdmann, Tallinn, Viljandi 5, toiduainetekauplus.
42. Ülo Vlk, Tartu, Riia 83, pudukauplus.
7. Karl Habicht on lõpetanud Piritall, Viimsi tee 24 asunud lihakaupluse ja söögimaja (peab edasi Tallinnas, Duglase 1 liha- ja toiduainetekauplust).
8. Fritz Kagge on lõpetanud Piritall asunud suvekohviku, peab edasi Tallinnas, Vanaturg 6, asuvat kondiitriäri.
9. Jaan Kamensky jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Liiva 12, toiduainetekaupluse.
10. Jaan Lepits jätkab äritegevust, avades Narvas, Suur 14, pagari- ja kondiitriäri.
11. Matsen & Co, koloniaal-, jõutoidu- ja majapidamistarvete importäri, asub Tallinnas V. Posti 6—4-a (varem S. Karja 185).
12. Aleksander Mänd on avanud Tallinnas, Laadaplats 123, pesu- ja pudukaupluse (peab edasi pesuriidekauplust Tallinnas, Laadaplats 133).
13. Gustav Nutt, vorstitööstus „Delikatess“, Tartu, Kroonuaia 1, avatud Tartus, Botaanika 3, liha- ja vorstikauplus.
14. Richard Rosenberg jätkab äritegevust, avades Rakveres, Laada 25, segakaupluse firma all „Uus Kaubamaja Rich. Rosenberg“.
15. Johann Sild'i toiduainete- ja piimakauplus asub Tartus, Filosoofi 18 (varem Tähe 109).
16. Julius Tibbing on lõpetanud Võrus, Järi 5, asunud kellasepäiri, peab samasugust äri Petseris, Turuplats 12, ja Petseris, Aia 18, võõrastemaja.
17. Gustav Todi toiduainetekauplus asub Võrus, Järi 46 (varem Pajo 3).
18. August Toots'i toiduainete- ja piimakauplus asub Tartus, Narva 42 (varem Tähtvere 55).
19. Tõstamaa Tööstusühisus O.-ü. Tõstamaa juhatusse kuuluvad Olaf Stackelberg, Jakob Toots ja Aleksander Toots.
20. Meta Veidemann'i, Tallinn, S. Pärnu 8, kübarakauplus, perekonnanimeks on „Pallo“ ja ühes sellega firmaks „Meta Pallo“.
21. E. Vildtag, Tallinn, V. Karja 9, koloniaal- ja tubakakauplus, Helga Madison'i prokuura on kustunud.

Registreeritud muudatused:

1. Tehnikabüroo Berg ja Ko, Tallinn, Estonia p. 27, moodustatud usaldusühing, kus täisosanikuks Elsa Paulberg, osakapital Kr. 2.150.—.
2. Kaubandus-tööstuse aktsiaselts „Dental“ juhatuse asukohaks on Tallinn, Viru 5 (varem Uus 2).
3. Kaubandus-tööstus osäühisus „Eal“, Tallinn, S. Tartu mnt. 80, on asunud likvideerimisele, likvideerimiskomisjoni valitud Artur Terras, Leopold Schulz ja Karl Vachmann.
4. Kudumistööstus Vennad Gluchovski asub Tallinnas, S. Tatari 21-a—20 (varem S. Tatari 36—1).
5. Dipl. ins. K. Griep & Ko, pitsi- ja paelavabrik Tartus, asub Tartus, Peeter Põllu 3 (varem Riia 4).
6. Ernst Göttsch jätkab äritegevust, avades Tartus, Narva 2 liha- ja vorstikaupluse.
1. Anna Arak, Hummuli v., Soe, toiduainetekauplus.
2. David Blechmann, Rakvere, Tallinna 34, saapakauplus.
3. Anna Grents, Kilingi-Nõmme, Pärnu 33, toiduainetekauplus.
4. Anna Jeremejev, Tallinn, Luha 33, liha-kauplus.

Tegevuse lõpetamine registreeritud.

5. Eduard Jõe, Asukula v., Kiltsi k., segakauplus.
6. Pauline Jõgi, Tartu, Riia 83, pudukauplus.
7. Marie Kase, Nõmme, Õie 54, toiduainete- ja piimakauplus.
8. Konrad Kohver, Kalvi v., toiduainete- kauplus.
9. Gustav Koik, Tallinn, Lubja 5, toidu- ainetekauplus.
10. Jaan Kolts, Rakvere, Tallinna 9, jala- nõudekauplus.
11. August Konks, Tallinn, Tina 6, toiduai- netekauplus.
12. Aleksander Kroon, Kuigatsi v., Puka al., talurahvatarvetekauplus.
13. Adele Kuma, Rakvere, Pikk 26, lilleäri.
14. Büroo „Transport“, dipl. keem. tehn. I. Köstner, Tallinn, Vase 7—5.
15. Georg Lagus, Tallinn, J. Vilmsi 54—1, metsatööstus.
16. Julius Leppik, Haapsalu, Posti 23, toi- duainetekauplus.
17. Nikolai Lindemann, Jõgeva, Suur 6, toiduainetekauplus.
18. Arh. Karl Lüüsi kivitööstus, Tallinn, V. Juhkentali 1.
19. Olga Malkov, Tallinn, Viljandi 5, toidu- ainetekauplus.
20. Jüri Martinson, Tallinn, S. Tartu 18, talurahvatarvetekauplus.
21. Endel Meier, Haljala v., Avido k., tark- lise ja siirupitööstus.
22. Elvine Paas, Viimsi v., Piritä, kohvik.
23. Gustav Pruuli, Antsla al., Jaama 4-a, se- gakauplus.
24. Anton A. Parn, Tallinn, Imanta 36—2, liha- ja elusloomade ost-müük.
25. Karl Ratassep, Voka v., Toila k., sega- kauplus.
26. Erika Rebas, Tallinn, Viru 15, kubaraari.
27. Helene Rist, Tallinn, Maakri 38, toidu- ainetekauplus.
28. Osvald Ritsing, Tartu, Narva 42, ko- loniaalkauplus.
29. Ella Rumm, Tartu, Uueturu 25, pagari- ja kondiitriäri.
30. August Sallert, Tallinn, S. Parnu mnt. 32-b, lihakauplus.
31. Johanna Sandberg, Tallinn, Laada- plats 123, segakauplus.
32. Kipsitööstus Simu Soobik, Irboska vald.

„Kaubandus-tööstuskoja Teataja“

tellimisi 1935. aasta peale võtavad vastu:

Kaubandus-tööstuskoja osakonnad Tartus ja Pärnus, koja esindused Narvas, Rakveres, Viljandis, Võrus ja Valgas, koja büroo Petseris ja kõik vabariigi postiasutused ning postiagentuurid.

Tellimistega palume rutata, et ajakirja saatmises ei tekiks vahet.

Talltus.

33. August Strick, Tallinn, Liiva 12, toiduainetekauplus.
34. Jaan Suija, Tallinn, Israeli 21, toiduainete- ja piimakauplus.
35. Anastasia Suik, Tartu, Auriku 4, kangakudumistööstus.
36. Adele Tammik, Türi, Viljandi 1, pudukauplus.
37. August Tiirmann, Tartu, Lao 2, toiduainete- ja piimakauplus.
38. Jaan Tiitus, Vändra al., segakauplus.
39. Viktor Trshnevsky, Tallinn, Müüri-vahe 28, kullasepaari.
40. Emilie Unt, Tallinn, Viru 9, kino „Bi-Ba-Bo“ einelaud.
41. Abram Vidrikson, Alatskivi v., jahuveski.
42. Jüri Vihm, Tallinn, Suur Tatari 44, toiduainete- ja piimakauplus.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Kalda, Leena-Rosalie Jaani t. ja	8. XII 34.	R T lisa nr 95	Tall. S. Juhkent. 35—17
Viik, Karl Jaakobi p.		14. XII 34.	„ „ 35—10
Türi, Magnus ja tema abikaasa Leonore sünd. Toffri	1. XII 34.	„	Tallinn, Puuvilja 6
Oronok, Arnold Johannese p ja tema abikaasa Kornelia Villemi t.	„	„	Tallinn, Jakobsoni 20
Massakas, Aleksander ja tema abikaasa Larissa Talpak, Kristof-Evald ja tema abikaasa Salme Toffer, Verner Hansu p. ja tema abikaasa Helga Juhani t.	15. XI 34.	„	Tallinn, Jakobsoni 4
Hanschmidt, Vassili Mardi p ja tema abikaasa Alevtine Jüri t.	2. XI 34.	„	Tallinn, Magasini 2-b
Ber, Rudolf Aleksandri p. ja tema abikaasa Linda Gustavi t.	8. XI 34.	R T lisa nr. 96 18. XII 34.	Tarvastu v. Mulgi t.
Kleius, Jaan Hansu p. ja tema abikaasa Amalie Gustavi t.	2. XI 34.	„	Uulu v. Pikanurme t.
Varblase, Karl Anna p. ja tema abikaasa Senny Tõnise t.	26. XI 34.	R. T. lisa nr. 97 21. XII 34.	Peipsiäärne v.
Liidemann, Kristjan ja tema abikaasa Emilie	20. XI 34.	„	Voltveti v. Allikukivi

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Linahindadest.

Linahindade noteerimiskomisjon Tallinna Börsikomitee ruumides oma koosolekul 21. detsembril 1934. a. noteeris järgmised lina kokkuostu hinnad sentides 1 kg eest fr. kokkuostja ladu . . . like standardsortide alusel:

	Võru- ja Petserimaal	Mujal Eestis
H.	67	62
LOD.	79	74
OD.	90	85
D.	101	96
HD.	110	105
R.	119	114

Tendents: siseturul kindel, välisturgudel selgusetu.

Otsitakse äriühendust.

Plummer Bros. & Co, Calkutta, 6 Fancy Laue, otsib ühendust äridega, kes võiksid pakkuda tikutööstusele haavapakke, vineeri, värnitsat ja paberit. Soovitakse teada hindu ja müügingimusi ühes kaubaproovidega.

Čehhoslovakkia valitsus on tõstnud võitoli alates 10. dets. 1934. a. 420 kč. pealt 630 kč. peale 100 kg eest.

Portugali pank on 13. dets. 1934. a. alates alandanud diskontoprotsenti 5½% pealt 5% peale.

Rumeenia rahvuspank on alates 15. dets. 1934. a. alandanud diskontoprotsenti 6% pealt 4½% peale ja kontokorrent-laenu delt 7% pealt 5½% peale.

Eesti laevade liikumine 20. detsembril 1934. a.

A/S. Tallinna Laevauhisuse laevad:	a/l. Nemrac	— laadib Trangsumdis metsam. Hulli jaoks.
a/l. Kajak	— Aleksandrias, seal laadib puuvillaseemet Leithi viimiseks.	" Lenna — jõudis 18. XII Bayonne'i.
" Maret	— tuhjendab metsalaadungit Londonis, sealt Hispaaniasse.	" Minna — jõudis Danzigi 17. XII.
" Piret	— laadib süsi West Hartlepoolis Tallinna jaoks.	" Linda — jõudis Kopenhaageni 16. XII.
" Sulev	— laadib süsi New-Portis Lissaboni jaoks.	" Hilda — jõudis 19. XII Delfzyli.
" Torni	— New-Castles, laadib süsi Aafrika viimiseks.	m/pl. Elna — lossib Aarhusès, sealt Kopenhaageni Gdynia jaoks laadima.
" Kalev	— laadib metsamaterjaali Grangemouthi viimiseks.	a l. Kotkas — väljus Porvoost 18. XII metsamat. Londoni.
" Mall	— väljus Helsingörist Ristna orderi saamiseks	" Romeo — teel Gdyniast Southamptoni.
" Mai	— jõudis 18. dets. sütega Bayonne'i, sealt Biarritzi.	" Julia — Tallinnas.
" Mari	— väljus 14. dets. Pomaronnest Hulli.	E. Bergmann ja Kolaevad:
" Päkri	— Tallinnas.	a/l. Koidula — lossib süsi Veneetsias, sealt Aleksandriasse
" Järvamaa	— väljus 15. dets. Pärnust metsaga Dundeesse.	" Keila — valjub 20. dets. Rotterdamist Buenos-Airesi.
" Kai	— väljus Oportost 14. dets. Bristol kanaali.	" Ellind — lossib metsamaterjaali Zaandamis, sealt sütega Riiga.
" Kodumaa	— sõitis 15. dets. Great Yarmouthist välja Ljepaja ja Riiga.	" Liina — väljus 19. dets. Tallinnast metsaga Zaandami.
m/l. Läänemaa	— laadib süsi Danzigis.	" Lembit — väljus 19. dets. Rotterdamist Saint-Lohise Durhone'i.
" Vürumaa	— Dartmouthis dokis.	A/S. Merilaid ja Colaevad:
m pl. Apollo	— väljus 14. dets. Lüübekist Gdyniasse süte järele Tallinna jaoks.	a/l. Naissaar — teel Bordeaux'st sütelaadungiga.
" Veenus	— tuhjendab Neustadtis metsa, sealt Tallinna.	" Merisaar — lossib planke Sharpnessis.

Käsmu laevaomanike laevad:

a/l. Maia	— laadib Koivistos metsamaterjaali West Hartlepooli jaoks.	A/S. Kalanduse laevad:
" Sigrid	— jõudis 13. XII metsamat. Dundeesse, sealt Leithi Tallinna jaoks süsi laadima.	a l. Eestirand — teel New-Portist Aleksandriasse sütega.
		" Põhjarand — teel Gdyniast Paldiski tühjalt.
		A/S. Eesti Laevanduse laevad:
		a/l. Nautic — tuhjendab metsa Londonis, sealt Imminghami.

A. Kalmi laevad:

a/d. Begonia	— lossib süsi Tallinnas.
" Margo	— Tallinnas.
J. Martinson ja Kolaevad:	
a/l. Nora	— teel Londonist suhkruga Tallinna.

Toiduainete turg.

London.	
Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg.	
Northern Manitoba sh.	30/6
Rosario Santa Fe	21/1 ¹ / ₂
Jahu, kaal — 140 Ingl. naela = 63,5 kg.	—
Good Canadian sh.	13/3
Odrad, kaal — 112 Ingl. naela = 50 kg.	sh. 6/9
Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg.	sh. 7/9
Linad, cif. per tn.	
Livonian, Basis Risten \$	71/—72
Tows, Soviet	64/—65

Bacon, kaal 112 Ingl. naela	
Iiri sh.	86/—89/—
Daani	86/—
Hollandi sh.	84/—
Eesti	79/—81/—
Rootsi	79/—81/—
Poola	80/—
Munad — 120 kg.	
Inglise sh.	—
6. XII V61.	
London. Valkne pühade turg:	

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

		Kroonid.			Kroonid.
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg eest ühes valge puuvillase kotiga.			Suhkur, peenike, valge, Saksa	100 kg.	—
Püülijahu:			„ „ „ Inglise	„	41.00—41.50
Rukkipüül patent (à 50 kg.)	100 kg.	—	„ „ „ Poola	„	—
„ harilik	„	20.—	Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	„	3.20
„ III sort	„	19.—	Irboska ja Narva	„	3.00
„Eesti Parem“ saiajahu	„	31.—	„ „ Inglise	„	3.00
„Kalev“	„	25.—	Heeringad, Yarmouth, „Matties“	tünn	—
„Kungla“	„	23.—	„ „ Matfulls	„	—
„Sampo“	„	16.—	„ „ Fulls	„	—
Manna	„	32.—	„ „ Šoti „Spent“	„	—
Granular	„	28.—	„ „ „Matties“ I s.	„	33.00—37.—
Saiajahu poolsöre	„	31.—	„ „ „ „ II s.	„	—
„ söre	„	32.—	„ „ „Matfulls“	„	37.00—42.00
			„ „ Islandi, o/i. Kalandus 1/1	„	—
			„ „ „ „ 1/2	„	—
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski Jahud: rukki	100 kg.	11.70—12.50	Liha, sea, I sort	1 kg.	0.42—0.60
rukkipüül	„	19.00—20.—	Liha, looma, I sort	„	0.28—0.46
nisu, pehme	„	—	Ölikoogid, linaseemne	100 kg.	—
söre	„	16.00—32.—	Jahu, päevalille.	„	—
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg.	0.28	Segajõutoit I sort	„	—
			„ II sort	„	—
A/S. Rotermanni teh.			Sojatangud	„	—
Jahud: rukki	100 kg.	12.50	Nisukliid	„	—
„ „ püül	„	18.00	Maapähklikoogid	„	—
„ nisu, pehme — söre	„	14.00—35.20	Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr.	0.49.50—0.62.25
Nisu, Eesti	„	14.00—15.00	„ „ Mitkal	„	0.36.50—0.47.50
„ külvi, suvi „Rubin“	„	—			
Rukis, Eesti	„	10.00—10.50	Lina, ristna R	„	114.00 113.00
Kaerad, toidu, Eesti	„	6.75—7.00	hoffsdreiband HD	„	105.00 104.00
Odrad, õlle, Eesti	„	14.00—15.00	dreiband D	„	96.00 95.00
„ toidu, Eesti	„	9.00—10.00	ordinäärdreiband OD	„	85.00 84.00
Herned, peluskid, külvi	„	—	liivi-ordinäärdreiband LOD	„	74.00 73.00
Riis, Burma II	„	44.00—45.00	takupraak H	„	62.00 61.00
Kartulid, eksport	„	—	Tendents vähem kindel, müügi võimalused välismaail selguset.		
„ piirituse	„	1.80—2.10	Linaseemned, külvi, 95%, baas,	„	—
„ vabrikute	„	1.60—1.80	Kivistüsi, auru, Yorkshire,	„	—
Kartulitärklis „Supérieur“	„	18.—20.—	2 korda pestud	1000 kg	27.50
Sirup, kartuli 42%	„	22.—24.—	„ auru, Newcastle	„	25.50
Glütokoos	„	22.00	„ sepa	„	27.50
Margariin, välismaa	„	—	Koks, kütte	„	—
„ kodumaa	„	0.62—0.72	„ gaasi, Tallinna gaasivabr.	„	50.—
Juust, „schvelts“ kodumaa	1 kg.	1.10	Kütteturvas (riigi turbatööst.)	„	8.30
Kakao, Hollandi	1 kg.	2.00—2.60	Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tall., netto	„	8.50
Kakao, Inglise	„	—	Kütteõli, fr. ladu Tallinn, netto	100 kg.	5.25 (v. 5.—)
„ Eesti „Extra“	„	2.00	Raskeõli	„	8.25 (v. 5.—)
„ „ „President“	„	2.30	Estobituumen A. B. C (gudrong)	„	—
Kohv, Rio, Santos jne.	„	4.50—5.00	„ „ „ „ tünnid br.	„	9.25
„ Kesk-Ameerika sordid	„	6.50—7.50	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „	„	9.25
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon	„	5.50—8.00	Katuselakk,	„	9.25
„ „ oranž Pekoe, Java	„	5.50—6.00	Fenolaat, tünnides, netto	„	5.50 (v. 5.—)
„ „ Moning, Hiina	„	—	Karbolineum „Estokarbolineum“	„	—
			A. B. netto	„	10.75 (v. 8.—)
			„Estokarbolineum“ C, netto	„	8.75
			Raalakk, tünnides, netto	„	18.75 (v. 8.—)
			Imbutusõli A, netto, tünnides	„	—
			„ B	„	7.75 (v. 5.—)
			„ C	„	5.75 (v. 5.—)

	Kroonid.
Tolmuõli	100 kg. 8.75 (v. 5.—)
Asfaltmastiks, netto, tünnides	" 5.75
" emulsioon	" 9.75
Viljapuu-karbolineum, netto . .	ltr. 0.30
Autobensiin	" 0.27
Diiselmootor-nafta	1 kg. 0.11
Putukamürk „Puttox“	" —
Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	" 0.11
" -nafta	" 0.11
Raud, sordi	100 kg. 14.00
" latt	" 14.00
" vits	" 19.00
" plekk	" 18.50—27.00
" plekk, tsingitud	" 30.00—34.00
" talad	" 13.00
Teras, vedru	" 25.00
" valu	" 25.00
" talla, ree	" 18.00—19.00
Inglitina	480.00—500.00
Seatina	28.00—30.00
Vaskplekk, punane	" 130.—200.—
" valge	" 125.—160.—
Tsinkplekk	" 65.00—70.00
Masinaõli, mitmesugune	" 19.00
Mootoriõli, mitmesugune	" 35.00—50.00
Autoõli, mitmesugune	" 37.00—60.00
O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
teõli, tsistern. fr. Tallinn . 1000 kg	45.00
Linaseemneõli	100 kg 64.00—65.00
Värnits	" 64.00—65.00
Tsilindriõli, ameerika	" 27.00—50.00
" Vene 280 ^o	" —
Nafta, Vene	" —
" Ameerika	" 10.00—11.00
" Poola	" 10.00—11.00
Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	" 10.00—11.00
" Ameerika " " " " "	" 10.00—11.00
Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-	
tööstuse segabensiin, fr. Tallinn, pr. l. netto 0.27	
O/Ü. Eesti Kiviõli bensin, „Estolin“	
tsistern. fr. Tall., ühes teede-	
maks.	" 33.50—36.00
Bensiin, I s. välisbensin	" 0.29
Pesuosoda, kodumaa	100 kg 8.50—9.50
Seebikivi	" 33.00—36.00
Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg.	6.00
" tsinkvalge, välism.	" 0.50—0.52
" tinavalge,	" 0.78—0.82
" ooker,	" 0.19—0.25
Superfosfaat 18—20% ₀	kott —
Segafosfaat 22—23% ₀	" —
Kaalisool 40% ₀	" —
Lubisalpeeter	" —
Lublammoonsalpeeter	" —
Väävelhapu ammoniaak 30% ₀	" —
Fosforiit, eesti 25—27% ₀	" —
Nitrofoska	" —
Paber, rotatsiooni	1 0 kg. 23.20
Tsement, Portland, Kunda,	
pütt 170 kg, fr. Rakvere, pütt	6.50—6.75
Kriit, toores	100 kg. 4.25—4.50
" pestud	" 4.25—4.50
Kivitorv	" 14.00—23.00
Puutõrv	" 15.00—17.00
Lubi	" —
Kips, tükikides, fr. v. Irboska 1000 kg.	—
" jahvatatud	" 12.00
" krohvimise	" 22.00

	Kroonid.
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.	35.00
Silikaat, I s., fr. vabrik	35.00
Tulitikud, originaalkast . . (5000 toosi)	125.—
Tallanahk, eesti nahast . . . 1 kg.	2.00—2.30
" " Ameerika, I s.	2.40—2.45
" " " II s.	2.25—2.30

Metsamaterjaalide hinnad fr. laduplats Tallinn.

Palgid: kuusk ja määnd Narvas ja Pärnus	thm. kr. 11.50—12.50
Pakud, kuuse	" 11.60
" kase	" 13.—18.—
" haava I	" 28 —
" II	" 17.50
Paberipuu	r. m. 6.20

Tendents: Eksportlaudade turg selguseta.

Liverpooli börs. Puuvill. 18. XII. 34. a.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest, ingl. pennides (d) loko 7.09 jaan. 6.80, märts 6.77, mai 6.74, juuli 6.71.

Peekonsigade hindadeks on 24. detsembrist 1934. a. kuni uue teadaandeni.

Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort	} siseturu hinnad
60—72 kg	0.60	0.55	0.49		
55,5—59,5 " }	0.55	0.51	0.45		
72,5—75 " }					
75,5—80 " }	0.51	0.47	0.44		

Kanamunad. Tendents:

Põllutööstusministeeriumi Põllumajand. Osak. kanamunade hinna noteerim. komisjon noteeris — järgmised kanamunade hinnad: koos juuremaksuga 1 kg. eksportmune hind franko kogumispunkt kr. — kg., mis vastab:

50 gr. raskuste munade juures kr.	— kümme
55 " " " " " "	— " "
60 " " " " " "	— " "

Hinnad on maksvad "franko" sortimispunkt, mis registreeritud Põllumajanduse Osakonnas.

Või. Tendents: vaikne.

I s. 1 kg. kr. 1.40, mis tulnud sisse 8.—14. XII 34. a.

Lina P r a h i d.

Tallinn — Stettin	1000 kg. rmk.	—
" — Gent	1016 kg. sh	—
" — Dundee	" "	26/6
" — Grangemouth	" "	26/6

Puumaterjaalid. Standard

Tallinn — London	" sh 30/— netto
" — Hull	" " 33/6 brutto
" — Southampton	" " 36/6
" — Manchester	" " 39/—
" — Grangemouth	" " 27/6
" — Belfast	" " 45/—
" — Dundee	" " 28/6
" — Antwerpen	" " 31/6
" — Gent	" " 31/6
" — Rotterdam	" hfl. 12.50
" — Amsterdam	" " 14.—

Segakaup.

Tallinn — Stettin	1000 kg. rmk. 18.—30.—
" — London	1016 kg. sh 17/—40/—
" — Stokholm	1000 kg. rkr. 11.—30.—
" — Stettin, või,	tünn rmk. 1.50
" — London	" " sh. 2/6

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil 31. XII 1934. a.

Väärtpaberid	Nomin- vaart	Võime- diviid	Tehtud	Ostjad	Müüjad
Kroonides					
1927 a. 7% välislaen (dollarites) . . . \$	1000	—	—	3100	3200
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maks. s. A. B. C (55 a.) 2 66%	100	—	—	67	68
Majand-min rahandus- osakonna pantkirjad:					
seeria D. (20 a.) 2 66%	100	—	—	62.5	—
" E. (20 a.) 2 66%	100	—	—	64	—
" F. (9 a.) 2 66%	100	—	—	65	—
Pikalaenu Panga:					
pantk (20 a.) 7%	1000	—	—	1000	—
" (5 a.) 5%	5000	—	—	—	—
" (5 a.) 4%	5000	—	—	—	—
Eesti Maapanga:					
8% pantk. (6 s.) . . .	100	—	—	100	102
6% " (3 s.) . . .	100	—	—	100	—
6% " (1 ja 5 s.) . . .	100	—	—	95	—
6% " (2 s.) . . .	100	—	—	90	—
4% " (4 s.) . . .	100	—	—	—	—
Asunduskapitali 4% pant- kirjad . . .	100	—	—	95	—
6% Eesti Hüpoteegi Panga pantlehed . . .	100	—	90	90	91
5% Eesti Maakrediitseltsi pantlehed . . .	100	—	96	96	97
Tall. Immobiilpank rbl. . .	100	—	—	3.	3 25
Aktsiad:					
Eesti Panga	50	8%	—	60	65
Pärnu Krediitpanga . . .	50	—	—	40	42
A.-s. „Port-Kunda“ . . .	1	—	—	—	—
" „Ilmarine“	100	—	—	—	—
" „Fr. Krull“	50	—	—	48	50
" „Massoprodukt“	50	—	—	—	—
" „Saku õllefabr.“	50	—	—	40	45
" „Türi paberi- ja puu- pabrivabr.“	50	—	—	—	—
A.-s. „Ühiselu“	50	—	—	—	—
" „Põhja Kinnit.-selts“ .	50	8%	—	—	—
" „Eestimaa Trüki- koda“	50	3%	40	40	45
A.-s. „Kütte Jõud“	100	—	82	82	85
" „Balti puuvilla ket- ramise ja kudumise vab- rik“	50	—	12 1/2	12 1/2	15
Eestim. rohukaubanduse a.-s. „Ephag“	100	2%	50	50	51
Eesti elektrimasin. ehi- tuse a.-s. „Volta“	50	4%	31	31	32
A.-s. „Sindi Tekstiilvab- rikute Ühiseuse“ ajuti- sed tunnistused	50	—	12 1/2	12 1/2	15
Kindlustus-aktsias. „Eesti Union“	50	4%	—	—	—
Kindlustus-aktsias. „Pola- ris“	50	12%	75	75	75

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		20. XII 1934	21. XII 1934	22. XII 1934	24. XII 1934	28. XII 1934	29. XII 1934
New- York 1 dollar	T. O. M.	3.66 3.74	3.66 3.74	3.66 3.74	3.66 3.74	3.66 3.74	3.66 3.74
London 1 nael- sterl.	T. O. M.	18.11 18.35	18.11 18.35	18.11 18.35	18.11 18.35	18.11 18.35	18.11 18.35
Berlin 100 s. riigim.	T. O. M.	144.60 147.60	144.60 147.60	144.60 147.60	144.60 147.60	144.60 147.60	144.60 147.60
Helsingi 100 soo- me m.	T. O. M.	7.98 8.10	7.98 8.10	7.98 8.10	7.98 8.10	7.98 8.10	7.98 8.10
Stokholm 100 root- si kr.	T. O. M.	93.40 94.60	93.40 94.60	93.40 94.60	93.40 94.60	93.40 94.60	93.40 94.60
Kopenh. 100 daa- ni kr.	T. O. M.	80.85 82.05	80.85 82.05	80.85 82.05	80.85 82.05	80.85 82.05	80.85 82.05
Oslo 100 nor- ra kr.	T. O. M.	90.95 92.15	90.95 92.15	90.95 92.15	90.95 92.15	90.95 92.15	90.95 92.15
Pariis 100 prants. fr.	T. O. M.	24.20 24.50	24.20 24.50	24.20 24.50	24.15 24.45	24.20 24.50	24.20 24.50
Amsterd. 100 flo- riini	T. O. M.	247.95 250.95	247.95 250.95	248.10 251.10	247.75 250.75	248.05 251.05	248.35 251.35
Riia 100 latti	T. O. M.	117.80 120.05	117.80 120.05	117.80 120.05	—	117.80 120.05	117.95 120.20
Zürich 100 helv. fr.	T. O. M.	118.80 120.30	118.80 120.30	118.80 120.30	118.65 120.15	118.80 120.30	118.95 120.45
Brüssel 100 bel- gat	T. O. M.	85.80 87.—	85.75 86.95	85.80 87.—	85.70 86.90	86.— 87.20	86.10 87.30
Milaano 100 liirat	T. O. M.	31.30 31.80	31.30 31.80	31.30 31.80	31.30 31.80	31.35 31.85	31.35 31.85
Praha 100 tšehh. kr.	T. O. M.	15.30 15.60	15.30 15.60	15.30 15.60	15.30 15.60	15.30 15.60	15.30 15.60
Viin 100 austr. sh.	T. O. M.	67.70 69.10	67.70 69.10	67.70 69.10	67.70 69.10	68.— 69.40	68.— 69.40
Budapest 100 per- got	T. O. M.	—	—	—	—	—	—
Varssav 100 slotti	T. O. M.	69.30 70.30	69.25 70.25	69.30 70.30	69.15 70.15	69.30 70.30	69.45 70.4
Kaunas 100 litti	T. O. M.	61.20 62.10	61.20 62.10	61.20 62.10	61.20 62.10	61.20 62.10	61.20 62.10
Moskva 100 rubla (tšekk)	T. O. M.	—	—	—	—	—	—
Danzig 100 guld- nat	T. O. M.	118.80 120.30	118.80 120.30	118.80 120.30	118.65 120.15	118.80 120.30	118.95 120.45

Väljaandja Kaubandus-tööstuskoda.

Vastutav toimetaja H. Anto.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühiseuse trükkkoda, Pikk tänn. 2. 1934.